

K-3/07-147

dolje te su im žicom vezali ruke, pa su tako vezani bili podvrgnuti udarcima po cijelom tijelu i glavi, a potom su u tako svezane i nemoćne zarobljenike iz blizine pucali iz vatrenog oružja, pri čemu su Vitomir Polenus, Željko Hunjek, Alfons Tutić i Vladimir Zimić zadobili teške tjelesne ozljede, a Marijan Polenus tjelesne ozljede, dok su Srećko Mandini, Željko Bubić i Eugen Lapčić zadobili mnogobrojne teške i po život opasne tjelesne ozljede od kojih su preminuli, što je sve bilo u suprotnosti sa odredbama Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. godine,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava ratne zarobljenike mučio, prema njima nečovječno postupao i ubijao ih,

čime je počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnoga prava – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, označeno u čl. 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske,

za koje djelo se po istom zakonskom propisu

o s u đ u j e

NA KAZNU ZATVORA u trajanju od 15 (petnaest) GODINA

Na temelju čl. 45. st.1. OKZRH optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru i lišenje slobode u vezi s krivičnim djelom od 16. prosinca do 19. prosinca 2003. god. i od 07. studenog 2007. godine pa nadalje.

Na temelju čl. 122. st.1. Zakona o kaznenom postupku optuženik je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 4.600,00 kn te s naslova paušala u iznosu od 1.000,00 kn.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru podiglo je kod ovoga suda optužnicu br. K-DO-81/03 od 05. veljače 2004. godine protiv I okr. Stojana Vujića i II okr. Dobrivoja Pavkovića, zbog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika označenog u čl. 122. OKZRH, time da je zamjenik ŽDO Bjelovar na glavnoj raspravi dana 07. studenog 2007. godine djelomično izmijenio činjenični opis djela, dok su njegov pravni opis i pravna kvalifikacija ostali neizmjenjeni. Budući na glavnu raspravu zakazanu za dan 05. studenog 2007. godine I opt. Stojan Vujić, iako uredno pozvan

K-3/07-147

na adresi u Kolektivnom centru za izbjeglice "Trmbas" u Kragujevcu, nije pristupio niti je opravdao svoj nedolazak, a niti je njegov branitelj s njim stupio u kontakt prije početka rasprave, vijeće je, temeljem čl. 30. st. 1. ZKP-a, iz razloga svrhovitosti, a zbog izbjegavanja daljnjeg odugovlačenja ovoga postupka, razdvojilo kazneni postupak protiv I opt. Stojana Vujića, koji će se posebno dovršiti pred ovim sudom, nakon što se osigura njegova nazočnost.

Optuženik Dobrivoje Pavković pozvan u smislu čl. 320. st.3. ZKP-a da se očituje o osnovanosti optužbe, dao je izjavu (list 307) da se ne smatra krivim.

U svojoj obrani (list 19-20, 150-152, 332-334) optuženik poriče počinjenje inkriminiranog mu kaznenog djela, navodeći da 1. rujna 1991. godine ni na koji način nije sudjelovao u napadu na Doljane, već je toga dana bio u svojoj roditeljskoj kući u Golubinjaku, kada ga je rano ujutro otac probudio, jer se iz pravca Daruvara čula pucnjava. Bila je nedjelja i s bratom je oko 7,30 sati otišao do prodavaonice u selu koju je držao Momčilo Pavić, gdje je s ostalim Srbima iz sela razgovarao o tome što se događa i što im je činiti. To mogu potvrditi Dušanka Pavković i Mira Pavić te njegov brat Milorad Pavković. Znao je, kao i ostali Srbi iz sela, da je JNA negdje u selu sakrila oružje, ali nije znao gdje, pa se bojao za svoju sigurnost i kada je slijedećeg jutra kroz selo prošlo MUP-ovo vozilo sa 20-tak pripadnika Hrvatske policije, od kojih su neki bili maskirani crnim kapama, tražeći oružje, na očevid prijedlog s bratom je pobjegao u vojarnu JNA u Polumu, gdje su dobili uniformu i oružje. Kasnije je čuo da je Hrvatska policija našla zakopano oružje kod Doma preko puta njegove kuće. Ističe da je prije tog događaja radio kao autolimar u "Darkomu" u Daruvaru i išao svakodnevno na posao zajedno sa suprugom, koja je radila u firmi "Vesna", sve do 30. kolovoza 1991. godine, a 31. kolovoza u subotu cijeli je dan bio kod kuće i obavljao poljoprivredne poslove. Pričalo se po selu, u kojemu je bilo najviše Čeha, da bi se Srbi trebali nekako organizirati, ali je on bio neutralan i nije se htio opredijeliti ni za jednu stranu. Nikada ni na koji način nije iskazivao srpski nacionalizam, već je prihvatio promjenu vlasti u Hrvatskoj 1990. godine i dolazak na vlast HDZ-a, time da su se u njegovom selu svi međunacionalno dobro slagali. Nakon što je pobjegao u Polum, 15-tak dana je bio na stražama unutar vojarnе, a nakon napada na tu vojarnu, povukli su se u Bijelu, gdje je bio punkt srpskih paravojnih formacija, sa kojega je odlazio na straže po okolnim selima, ali nije sudjelovao ni u kakvim napadima niti bio pripadnik paravojnih formacija. U 11. mjesecu pridružila mu se supruga i nakon što su dobili propusnice na tom punktu, zajedno sa suprugom i bratom otišao je u Beograd kod tetke, gdje je ubrzo našao posao i ostao živjeti u Beogradu. Za vrijeme rata nije bio mobiliziran niti je sudjelovao u ratnim operacijama u Hrvatskoj, a na upit kako je uspio izbjeći odlazak na ratište u vrijeme kada je u Srbiji bila opća mobilizacija, odgovorio je da se pomalo sakrivao na način da je radio neprijavljeno pa nije bio u službenim evidencijama i tako nije bio mobiliziran. 2000. godine je prvi iz Srbije došao u Golubinjak, gdje su cijelo vrijeme bili njegovi roditelji, koje često

K-3/07-147

posjećuje, a u Beogradu ima svoj privatni autoservis. Supruga je također zaposlena kod privatnika, a u međuvremenu su dobili srpsko državljanstvo. Ne može objasniti zašto ga Vladimir Zimić i Mirko Joščak, koje poznaje od ranije i sa kojima je bio dobar, sada terete da su ga vidjeli u uniformi JNA kritičnog dana u Doljanima, jer on tamo tada nije bio. Misli da su ga možda zamijenili sa njegovim bratom, koji je dvije godine mlađi, a slične su fizičke konstitucije.

Tijekom dokaznog postupka ispitani su oštećenici Vitomir Polenus (list 72-74, 154-156, 307-308), Vladimir Zimić (list 68-71, 152-154, 308-310), Marijan Polenus (list 75-76, 156-168, 310-311) i Alfons Tutić (list 311-314) kao svjedoci te svjedoci Zvonko Markalaus (list 77-79, 158-161, 314-315), Zdravko Joščak (list 80-82, 161-162, 315-316), Dušanka Pavković (list 166, 316), Mirjana Pavić (list 167-168, 317), Milorad Pavković (list 168-170, 317-318), Zvonko Klimeš (list 210-212, 322-323), Vaclav Halupecki (list 213-214, 323-324), Slavko Mlinarić (list 214-215, 324), Slavinka Ružička (list 215-216, 323-325), Slavica Ružička (list 216, 325), Gordana Pavković (list 216-218, 325-326) i Mirko Joščak (list 89-91, 162-164, 330-331), dok je na suglasan prijedlog stranaka pročitana iskaz oštećenika Željka Hunjeka (list 83-84).

Osim toga, pročitani su zapisnik o prepoznavanju (list 31-32) i zapisnik o obdukciji tijela pok. Srećka Mandinija (list 52-54 spisa ovoga suda br. KIO-113/03), izvršen je uvid u preslike bolničke prijave Doma zdravlja Daruvar za pok. Željka Bubića i otpusnog pisma Medicinskog centra Bjelovar za Eugena Lepčića (list 175-178), uvid u medicinsku dokumentaciju MC Bjelovar za oštećenike Marijana Polenusa, Alfonsa Tutića i Željka Hunjeka (list 189-192), uvid u popis osoba koje su sudjelovale u napadu na Doljane 01. rujna 1991. godine prema izvaji Vladimira Zimića (list 206-207), uvid u medicinsku dokumentaciju Opće bolnice Bjelovar za oštećenika Vladimira Zimića (list 258-259), kao i uvid u potvrdu o visini dohotka za optuženika (list 291).

Na kraju dokaznog postupka pročitani su izvodi iz kaznene evidencije (list 295) i o prekršajnom kažnjavanju (list 297) za optuženika.

Na temelju rezultata provedenog dokaznog postupka, ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, kao i obrane optuženika, ovaj sud je utvrdio da je opt. Dobrivoje Pavković počinio inkriminirano mu krivično djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika, označeno u čl. 122. OKZRH, na način činjenično i pravno поближе opisan u izreci ove presude.

Nesporno je tijekom postupka utvrđeno da su dana 01. rujna 1991. godine u ranim jutarnjim satima između 4,00 i 4,30 sati naoružani pripadnici pobunjeničkih srpskih paravojnih formacija izvršili minobacački napad na mjesto Doljane gdje se nalazilo stražarsko mjesto hrvatskih vlasti sa 15-tak pripadnika seoske straže i

K-3/07-147

hrvatske policije. Stražarsko mjesto je bilo u kući Miroslava Polenusa, koja je malo izdvojena i nalazi se na predjelu zv. "Kopeček". Minobacački napad prerastao je u pješački napad tijekom kojega su pripadnici srpskih paravojnih postrojbi iz više smjerova, podijeljeni u nekoliko grupa, iz kuća izvodili zatečene civile i pripadnike seoske straže, na koji način je bio zarobljen Vladimir Zimić, kome su, kao pripadniku seoske straže, žicom vezali ruke na leđima i vodili ga prema stražarskom mjestu na "Kopečku", udaljenom oko 500 m od njegove kuće.

Također je nesporno utvrđeno da su se u kući Miroslava Polenusa, između ostalih, nalazili Vitomir Polenus, Marijan Polenus, Željko Hunjek, Zvonko Markalaus, Zdravko Joščak, Mirko Joščak i Alfons Tutić, koji su suglasno u svojim iskazima naveli da je napad na kuću trajao četiri sata, a napadani su minobacačima, tromblonima i drugim automatskim oružjem, jer su srpske paravojne formacije, za razliku od hrvatskih snaga, bile dobro naoružane. Napad je prestao kada su srpski pobunjenici pred kuću doveli Vladimira Zimića, koji ih je pozvao da se predaju i izađu iz kuće, jer će u protivnom biti ubijen. Svi su izašli iz kuće i predali oružje, a pobunjenici su im naredili da sa sebe skinu svu odjeću do gaća i legnu na cestu u redove glavom prema dolje, što su i učinili. Tada su ih po dvojicu vezali žicom za ruke, nakon čega su ih tukli nogama i kundacima, vrijeđali i maltretirali, sjekli na komadiće hrvatsku zastavu i palili ju na njihovim leđima, što je trajalo do dolaska oklopnog vozila hrvatske policije tzv. bova, iz kojega se pucalo prema pobunjenicima, koji su se počeli povlačiti natrag prema šumi i mjestima Bijela i Markovac, od kuda su i došli. Prigodom povlačenja pripadnici srpskih paravojnih formacija pucali su iz vatrenog oružja u zarobljenike koji su ležali na tlu, pri čemu su bili ranjeni Željko Hunjek, Alfons Tutić, Vladimir Zimić i Marijan Polenus dok su Srećko Mandini, Željko Bublic i Eugen Lapčić bili usmrćeni, a Vitomir Polenus je bio ranjen prije zarobljavanja, dok se u kući Miroslava Polenusa, zajedno s ostalima, branio od napada.

Iz zapisnika o obdukciji od 02. rujna 1991. godine (list 52-54 spisa br. KIO-113/03) vidljivo je da je Srećko Mandini zadobio brojne rane nagnječine grudnog koša, trbuha i donjih ekstremiteta te strijelnu ranu leđa lijeve strane grudnog koša s prostrijelom lijevog pluća i krvarenjem u grudnu šupljinu i dvije strijelne rane lijeve i desne natkoljenice. Smrt je nasilna, a uzrok smrti je iskrvarenje prema unutra i van zbog ustrijela u desnu stranu grudnog koša sa prostrijelom lijevog pluća, ustrijelom u lijevu natkoljenicu sa razdorom krvnih žila lijeve natkoljenice i zdjelice te razdorom tankog crijeva i trbušne maramice i krvarenje u trbušnu šupljinu.

Iz bolničke prijave Doma zdravlja Daruvar (list 175) vidljivo je da je Željko Bublic preminuo 01. rujna 1991. godine uslijed strijelnih rana vrata, dok iz otpusnog pisma Medicinskog centra Bjelovar (list 176-178) proizlazi da je Eugen Lapčić istoga dana zadobio niz strijelnih rana u području gornjeg dijela lijeve

K-3/07-147

nadlaktice, lijeve strane vrata i desne strane grudnog koša te je, prema iskazima ostalih sudionika događaja, nakon nekoliko dana preminuo u bolnici Jordanovac u Zagrebu.

Ozljede oštećenika Marijana Polenusa, Alfona Tutića, Željka Hunjeka i Vladimira Zimića opisane su u medicinskoj dokumentaciji MC i Opće bolnice Bjelovar (list 189-192, 258-259), iz koje je vidljivo da je Alfons Tutić zadobio teške tjelesne ozljede u vidu strijelne rane lijeve natkoljenice i desnog stopala, komplicirani prijelom lijeve bedrene kosti i komplicirani višestruki prijelom I, IV i V metatarzalne kosti desnog stopala, koje su nanesene vatrenim oružjem. Željko Hunjek zadobio je teške tjelesne ozljede u vidu strijelne rane glave u području lijeve strane čela, zgnječenja moždanog tkiva u predjelu čela i višestrukog prijeloma čeone kosti te prijeloma etmoidne kosti. Vladimir Zimić zadobio je teške tjelesne ozljede u vidu strijelne rane grudnog koša, lijeve nadlaktice i lijevog stopala te prijelom V metatarzalne kosti lijevog stopala, dok je Marijan Polenus zadobio tjelesne ozljede u vidu strijelne rane u području desnog gluteusa.

Oštećenik Vladimir Zimić u svom je iskazu (list 68-71, 152-154, 308-310) naveo da su u mjesecu kolovozu 1991. godine mještani Doljana organizirali seoske straže te je jedan punkt bio u njegovom dvorištu, gdje su bili naoružani lovačkom puškom i pištoljem. 01. rujna u ranim jutarnjim satima započeo je najprije minobacački, a potom pješački napad pripadnika pobunjeničkih srpskih paravojnih jedinica te se s obitelji i susjedima povukao u podrum svoje kuće. Pobunjenici su ubrzo opkolili njegovu kuću i pozvali ga van, a kada je izašao, vezali su mu ruke na leđima, vikali na njega i psovali mu ustašku mater, time da je među pripadnicima srpskih paravojnih formacija prepoznao svoje dotadašnje susjede i suseljana. Morao je leći na zemlju, gdje su ga tukli, a potom su ga podigli i vodili prema "Kopečku", gdje je u kući Miroslava Polenusa bilo stražarsko mjesto hrvatskih vlasti. Putem su ga odvezali, jer je netko rekao da su mu prsti poplavili te se penjao uzbrdo prema "Kopečku", gdje su stajali uniformirani pripadnici srpskih paravojnih formacija, odjeveni u uniforme JNA. Jedan od njih se odvojio i krenuo prema njemu, a ostali su ga zvali nadimkom "Sitni". Nije ga odmah prepoznao, niti se mogao sjetiti kako se zove, ali se kasnije sjetio da se radi o Dobrivoju Pavkoviću, koga je znao od prije rata kada je radio u "Darkom-u". Bio je obučen u vojnu uniformu i imao šljem na glavi te poluautomatsku pušku sa preklopnim kundakom. Prošavši pored njega, udario ga je kundakom u leđa, nakon čega su mu se drugi pobunjenici smijali i onda mu je ispalio tri metka pod noge, ali ga ni jedan nije pogodio pa je ponovno repetirao pušku i ispalio mu tri metka u noge od kojih mu je jedan ozlijedio lijevo stopalo. Iako mu je bio okrenut leđima, siguran je da mu je u noge pucao upravo on, jer je jedini bio njemu odmah iza leđa, dok su ostali stajali sa strane na udaljenosti od 5 ili 6 metara. Nakon što su ga doveli do kuće Miroslava Polenusa u "Kopečku", morao je zvati ljude da izađu van, jer će ga u protivnom ubiti i kada su svi izašli iz kuće i predali oružje, naredili su im da se skinu do gaća i legnu

K-3/07-147

potrbuške na cestu glavom okrenutom prema dolje. Vezali su ih žicom po dvojicu i tukli kundacima i čizmama po glavi, vrijeđali ih i maltretirali, time da nisu smjeli dizati glave pa tako nije mogao vidjeti je li među pobunjenicima koji su ih zlostavljali, bio i optuženik. Nakon dolaska MUP-ovog oklopnog vozila, koje je pucalo po pobunjenicima, počeli su se povlačiti natrag prema šumi, pucajući pri tome na zarobljenike koji su vezani ležali na cesti, pri čemu su mnoge ranili, a nekoliko ih je poginulo. Tada je i on bio ponovno ranjen, zbog kojih ozljeda se dugo liječio u bjelovarskoj bolnici, a i danas trpi bolove.

Oštećenik je, nadalje, naveo da je početkom 1992. godine, točnije 24. veljače 1992. godine u Policijskoj postaji Daruvar napisao imena 30-tak osoba koje su na strani srbočetničkih formacija sudjelovale u napadu na Doljane 01. rujna 1991. godine, a koje je prepoznao i čijih se imena i prezimena sjetio. Na tom popisu nema Dobrivoja Pavkovića, jer se tada nije sjetio njegovog imena i prezimena, time da ga je nekoliko godina kasnije, 2000., vidio u Daruvaru u gostionici "Sport" i odmah ga je prepoznao, što je rekao jednom policajcu, ali nije podnosio službenu prijavu. Nakon nekoliko dana ponovno ga je vidio kako ide u gostionicu u Daruvaru, ali je zašao za kontejner kao da se pred njim skriva i tada je rekao supruzi "to je onaj koji mi je 1991. pucao u stopalo". Nakon što je optuženika vidio u sudnici, oštećenik je bio decidan u tvrdnji kako je 100% siguran da mu je upravo optuženik kritične zgrade pucao u noge, iako je 1991. godine bio nešto mršaviji i imao tanje brkove.

Svjedok Mirko Joščak (list 89-91, 162-164, 330-331) također je prepoznao Dobrivoja Pavkovića, kao osobu koja je kritičnog dana bila među pripadnicima srpskih paravojnih formacija koji su ih, nakon zarobljavanja, mučili i zlostavljali dok su vezani ležali na zemlji. U svom iskazu pred istražnim sucem naveo je da je prepoznao optuženika Pavkovića, koji je iz Golubinjaka i zna ga iz viđenja, a misli da je kritične zgrade bio u civilu i imao pušku, dok je na glavnoj raspravi naveo da je Pavković bio u uniformi JNA i imao vojnički šljem sa mrežicom na glavi. Na slijedećoj glavnoj raspravi svjedok je decidan naveo kako je siguran da je optuženik bio među onih 20-tak pripadnika srbočetničkih formacija koji su ih vezali, udarali kundacima i čizmama te ih maltretirali dok su ležali na cesti i siguran je da je imao uniformu JNA sa šljemom na glavi i automatsku pušku u ruci. Razliku u iskazima objasnio je time što je iskaz pred istražnim sucem dao kod kuće, kada je bio jako bolestan, jer je imao Chronovu bolest i bio u tako lošem stanju da nije mogao hodati, a neposredno prije davanja iskaza imao je četiri operacije tankog i debelog crijeva. Nakon što je optuženika vidio u sudnici, potvrdio je da je upravo on kritične zgrade bio među srpskim pobunjenicima i siguran je da ga ni sa kim nije zamijenio. Naveo je da je optuženik i onda imao brkove, kao i prije rata, iako je u ono vrijeme bio nešto slabiji. Poznaje ga iz osnovne škole, gdje se nisu družili, jer je optuženik stariji od njega, a čuo je da je prije rata skidao hrvatske zastave po selu i plakate HDZ-a pred izbore. Nije čuo gdje je bio za vrijeme rata i ne zna je li sudjelovao u još nekim ratnim operacijama.

K-3/07-147

Sud je iskaze oštećenika Vladimira Zimića i svjedoka Mirka Joščaka u cjelosti prihvatio, jer su njihovi iskazi glede svih detalja konkretnog događaja potvrđeni suglasnim, okolnosnim, decidiranim i nadasve uvjerljivim iskazima ostalih oštećenika i svjedoka i to Vitomira Polenusa, Željka Hunjeka, Marijana Polenusa, Alfonsa Tutića, Zvonka Markalusa i Zdravka Joščaka, koji su također bili očevici i sudionici spornog događaja, kao i uvidom u medicinsku dokumentaciju u spisu. Okolnost da navedeni svjedoci kritične zgrade nisu vidjeli optuženika ili ga nisu prepoznali, ne umanjuje vjerodostojnost iskaza V. Zimića i M. Joščaka, koji nemaju nikakvog razloga neosnovano teretiti optuženika, jer su ga poznavali prije rata i bili s njim u dobrim odnosima. Ostali svjedoci suglasno su naveli kako kritične zgrade, ležeći potrbuške na cesti, nisu smjeli podizati glave, jer bi odmah dobili udarce čizmama i kundacima po glavi pa nisu mogli ni vidjeti je li tamo bio i optuženik, time da ga neki od njih ni ne poznaju. Svjedok Zdravko Joščak jedini je naveo kako je od drugih čuo da je optuženik bio među pripadnicima srpskih paravojskih formacija koji su ih kritične zgrade tukli i zlostavljali. Osim toga, iskaz oštećenika Vladimira Zimića potvrđen je i uvidom u zapisnik o prepoznavanju (list 31-32), iz kojega je vidljivo da je 18. prosinca 2003. godine u prostorijama PU Bjelovarsko-bilogorske prepoznao opt. Dobrivoja Pavkovića kao osobu koja mu je 01. 09. 1991. godine pucala u noge, kada je bio u uniformi JNA sa maskirnim šljemom na glavi i automatskom puškom sa preklopnikom.

Optuženikovu obranu u kojoj je naveo da je kritičnog dana bio u svom selu Golubinjaku pa nije mogao sudjelovati u napadu na Doljane, već je sutradan nakon dolaska MUP-ovog oklopnog vozila u selo, otišao sa bratom i drugim mlađim Srbima u vojarnu JNA u Polumu, potvrdili su njegova supruga Gordana Pavković, (list 216-218, 325-326) i brat Milorad Pavković (list 168-170, 317-318), kao i svjedokinja Mirjana Pavić (list 167-168, 317), koji su suglasno naveli da je 01. rujna 1991. godine, kada se čula pucnjava iz pravca Daruvara, optuženik sa bratom bio kod susjede Mirjane Pavić, koja je sa mužem imala prodavaonicu u selu, gdje su s ostalim seljanima, uglavnom Srbima, razgovarali o tome što se događa. Optuženik je također naveo da je toga dana i sa susjedom Dušankom Pavković razgovarao o pucnjava, što svjedokinja Dušanka Pavković (list 166, 316) nije potvrdila, već je navela da je s optuženikom i njegovim bratom razgovarala onog dana kada je MUP-ovo oklopno vozilo prolazilo kroz selo, nakon čega su mlađi Srbi pa i optuženik otišli iz sela, a što je, prema iskazima navedenih svjedoka i optuženikovo obrani, bilo sutradan.

Svjedoci Zvonko Klimeš (list 210-212, 322-323), Vaclav Halupecki (list 213-214, 323-324), Slavko Mlinarić (list 214-215, 324) i Slavinka Ružička (list 215-215, 323-325), koji su u dobrim odnosima s optuženikom i njegovom obitelji pa nemaju nikakvog razloga neosnovano ga teretiti, suglasno su naveli da kritičnog dana, kada je bio napad na Doljane i u njihovom selu Golubinjaku čula se pucnjava,

K-3/07-147

nisu vidjeli optuženika u selu ni kod trgovine, a ne znaju kada je sa drugim mladim Srbima otišao iz sela.

Iskazi svjedoka Gordane Pavković, Milorada Pavkovića i Mirjane Pavić su, po ocjeni suda, neprihvatljivi i neuvjerljivi, ne samo stoga što se radi o pristranim i zainteresiranim svjedocima koji su u bliskom srodstvu i odnosima s optuženikom, već i stoga što bi nezainteresirani svjedoci Klimeš, Halupecki, Mlinarić i Ružička, svakako vidjeli optuženika da je doista kritičnog dana bio u selu i, kako je sam naveo, u više navrata prolazio selom do Pavićeve trgovine, to više što je među seljanima bila pomutnja zbog pucnjave koja se čula iz pravca Daruvara, o čemu su međusobno razgovarali.

Analizirajući iskaze svih ispitanih svjedoka i rezultate provedenog dokaznog postupka, sud je optuženikovu obranu ocijenio neprihvatljivom i neuvjerljivom, budući iz iskaza oštećenika Vladimira Zimića i svjedoka Mirka Joščaka, a posredno i svjedoka Zdravka Joščaka, nedvojbeno proizlazi da je upravo opt. Dobrivoje Pavković dana 01. rujna 1991. godine, zajedno s ostalim naoružanim pripadnicima srpskih paravojnih formacija, sudjelovao u oružanom sukobu između pripadnika tih naoružanih terorističkih formacija kao napadača s jedne strane i pripadnika MUP-a RH i seoske straže kao branitelja sela Doljani s druge strane. U tom oružanom sukobu grupa naoružanih pripadnika srpskih paravojnih formacija, u kojoj se nalazio i optuženik, nije se pridržavala zakona i običaja rata, odnosno postupala je protivno onim pravilima međunarodnog prava kojima se za vrijeme oružanog sukoba zaštićuju ratni zarobljenici. Naime, iz iskaza oštećenika Vitomira Polenusa, Vladimira Zimića, Marijana Polenusa, Alfonsa Tutića i Željka Hunjeka te svjedoka Zvonka Markalusa, Zdravka Joščaka i Mirka Joščaka nedvojbeno proizlazi da je kritičnog dana ta grupa u tijeku napada na Doljane ulazila u kuće i odvodila neke od zatečenih civila te je uz prijetnju njihovog ubijanja, prisilila hrvatske branitelje na predaju, a kada su oni tako postupili i predali oružje, napadači su ih prisilili da skinu sa sebe svu odjeću do gaća i legnu na cestu glavom prema dolje, nakon čega su im žicom vezali ruke i tako vezane udarali čizmama i kundacima po glavi i tijelu da bi, po dolasku MUP-ovog oklopnog vozila, u vezane i nemoćne zarobljenike iz blizine pucali, pri čemu je više njih zadobilo teške tjelesne ozljede, dok su trojica od zadobivenih ozljeda preminuli. Nedvojbeno je da su, nakon predaje oružja, zarobljeni pripadnici seoske straže i MUP-a RH imali status ratnih zarobljenika i uživali zaštitu sukladno odredbi čl. 3. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. godine, koja regulira zabranjene postupke i ponašanja prema ratnim zarobljenicima u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter. Kako su pripadnici srpskih paravojnih formacija na opisani način ratne zarobljenike mučili i prema njima nečovječno postupali te trojicu od njih i ubili, nedvojbeno je da su postupali protivno navedenoj odredbi Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. godine.

zarobljenicima bio ne samo nazočan na mjestu događaja, nego je i sudjelovao u ovakvom nečovječnom postupanju prema zarobljenicima, budući je kundakom automatske puške udario u leđa zarobljenog pripadnika seoske straže Vladimira Zimića, nakon čega je iz puške ispalio dva kraća rafala u njegove noge, ranivši ga u lijevo stopalo, a kasnije je viđen u manjoj grupi od 20-tak pripadnika srpskih paravojnih formacija koji su nemoćne i vezane zarobljenike udarali kundacima i čizmama po glavi i tijelu i iz blizine u njih pucali. Stoga se osnovanim ukazuje zaključak ovoga suda da je optuženik, koji je povezan s ostalim počiniteljima međusobnom zajedničkom odlukom o djelu, bio svjestan da se na ovakav način muči i nečovječno postupa sa ratnim zarobljenicima, od kojih su trojica ubijeni, a kako je i sam u tome sudjelovao. upravo je to i htio. Time su se u ponašanju opt. Dobrivoja Pakovića stekli svi bitni elementi krivičnog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, za koje ga je sud proglasio krivim i osudio na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, u koju mu je, temeljem čl. 45. st.1. OKZRH, uračunato vrijeme provedeno u pritvoru i lišenje slobode u vezi s krivičnim djelom od 16. prosinca do 19. prosinca 2003. godine i od 07. studenog 2007. godine pa nadalje.

Prigodom odmjeravanja kazne sud je kao olakotno za optuženika ocijenio njegovu dosadašnju neosuđivanost i okolnost da je otac dvoje maloljetne djece, dok su mu kao otegotne ocjenjene sve one okolnosti koje proizlaze iz samog načina počinjenja djela i njegovih posljedica, budući je optuženik aktivno sudjelovao u mučenju i zlostavljanju zarobljenika koji su vezani žicom, bez odjeće, ležali na cesti, koje mučenje je završilo pucanjem iz neposredne blizine u bespomoćne zarobljenike, od kojih je više njih zadobilo tjelesne i teške tjelesne ozljede, trojica su preminula, a ostali su spašeni samo zahvaljujući iznenadnoj intervenciji hrvatske policije, što sve ukazuje na iznimno visok stupanj kriminalne volje optuženika te njegovu bezobzirnost i krajnju bešćutnost.

Stoga ovaj sud smatra, imajući u vidu sve olakotne i otegotne okolnosti na strani optuženika, stupanj njegove krivnje te težinu počinjenog kaznenog djela i sve okolnosti pod kojima je počinjeno, da je kazna zatvora u navedenom trajanju primjerena društvenoj opasnosti i pogibeljnosti djela, pobudama iz kojih je ono počinjeno i osobnim svojstvima optuženika te će se, po ocjeni vijeća, upravo kaznom zatvora u trajanju od 15 godina u cjelosti ostvariti zakonska svrha kažnjavanja.

Budući je optuženik proglašen krivim i ostvaruje redovne mjesečne prihode kao vlasnik autolimarske radnje dužan je, temeljem čl. 122. st.1. ZKP-a, naknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 4.600,00 kn, koji se odnose na troškove svjedoka te s naslova paušala u iznosu od 1.000,00 kn, pri čijem se odmjeravanju

K-3/07-147

vodilo računa o trajanju, složenosti postupka i imovnom stanju optuženika, time da je ocijenjeno da plaćanjem navedenih troškova neće biti dovedeno u pitanje uzdržavanje optuženika ni osoba koje je dužan uzdržavati.

Iz svih navedenih razloga presuđeno je kao u izreci.

U Bjelovaru 7. studenog 2007. godine

ZAPISNIČARKA
Barbara Cinek, v.r.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
Antonija Bagarić, v.r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana po primitku pisanog otpravka presude. Žalba se može podnijeti zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o kaznenoj sankciji i troškovima kaznenog postupka. Žalba se podnosi u dovoljnom broju istovjetnih primjeraka za sud i stranke putem ovoga suda, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

Suglasnost ovoga prijepisa s izvornikom ovjerava:

DNA:

1. ŽDO u Bjelovaru, br. K-DO-81/03
2. opt. Dobrivoje Pavković, Prvoboraca 41c, Beograd, RS,
3. bran. Božica Jakšić, odv. iz Bjelovara
4. Oštećenici Vladimir Zimić, Vitomir Polenus, Željko Hunjek,
Marijan Polenus i Alfons Tutić
5. Spis.